

NİL YALTER

'20. yy / 21. yy'

24 Kasım 2011 – 14 Ocak 2012
Açılış: 24 Kasım 2011 / 19:00 – 21.00

GALERIST TEPEBAŞI

Meşrutiyet Cad. No: 67/1 Beyoğlu, İstanbul

Galerist, Nil Yalter'in '20.yy / 21.yy' başlıklı kişisel sergisini 24 Kasım – 30 Aralık 2011 tarihlerinde sanatseverlerle buluşturmaya hazırlanıyor. Yaşamını ve çalışmalarını 1965 yılından bu yana Paris'te sürdüren sanatçı, özellikle göç ve cinsel kimlik gibi sosyal içerikli video yerleştirmeleriyle uluslararası bir bilinirliğe sahip. Yalter'in Galerist evsahipliğiyle Türkiye'de gerçekleştireceği en kapsamlı sergisi '20.yy / 21.yy' sanatçının küçük bir retrospektif niteliğindeki önemli çalışmalarından oluşuyor.

Babasının görevi nedeniyle 1938 yılında Kahire'de doğan sanatçı ilk gençliğini İstanbul'da geçirdi. Çocukluğundan bu yana resimle uğraşan Yalter, Robert College'deki eğitimi sırasında, resmin yanı sıra tiyatro,

dans ve pandomimle de ilgilendi. Klasik anlamda sanat eğitimi almadan çalışmalarını sürdüren sanatçı, 1960'ların başından itibaren İstanbul'daki Türk-Alman Kültür Merkezinde düzenli olarak açtığı kişisel sergilerinde soyut çalışmalarını sergiledi. İlk kez 1956'da Paris'i ziyaret edip oradaki sanat ortamıyla yakın ilişkilere girdikten sonra, Fransa'yı pek çok defa ziyaret eden Yalter, 1965'te bu kente yerleşmeye karar verdi. Çalışmalarını 1968 öğrenci olaylarının gölgesinde geliştirirken önceleri *Op Art*, *Minimalizm*, *Pure Abstraction* gibi kavramlar çerçevesinde ele alınabilecek çoğu büyük boyutlu tuvaler üretti. Ancak diyalog içinde olduğu Fransız sanat ortamı, sanatçıyı tuval dışındaki malzeme arayışına yöneltti. 1965-1970 yılları arasında önemli bir *kimlik sorgulaması* sürecine giren sanatçı, araştırmalarını günlük konular, sosyal olgular, önyargılar üzerine yoğunlaştırarak, desen, fotoğraf, film, performans gibi tekniklerde farklı deneylere yöneltmiştir.

Nil Yalter'in kelimenin tam anlamıyla *içsel dönüşüm* yaşadığı 1968 olaylarıyla birlikte gündeme gelen sorgulama dönemi, sanatçıyı politik ayrımcılık, göçmen işçilerinin *kapitalist* düzen tarafından sömürülmesi, erkek egemenliğindeki baskı sisteminin kadını yok saymasını ve *ırkçılık* gibi konular üzerine düşünmeye ve üretmeye yöneltti. Bu yıllarda Türk işçileri başta olmak üzere göçmenlerin yaşam koşullarıyla da ilgilenen Yalter, araştırmalarını, yaptığı söyleşileri ve konuşmaları belgelemeye, ses ve görüntülerin yardımıyla,

ötekileştirilen sınıfları işlerinin merkezine oturtmaya başladı. Bu süreç sanatçıya 1973 yılında **A.R.C. Musée d'Art Moderne de la Ville de Paris'teki** kişisel bir serginin ve **Topak Ev** projesinin kapılarını araladı. Sergi yapıcılığını *Suzanne Pagé'in* üstlendiği bu sunum, hem bir Türk sanatçısının bu önemli müzede açtığı ilk kişisel sergi anlamına geliyordu, hem de Nil Yalter'i o yıllarda farklı bir arayış içinde olan Avrupa'daki güncel sanat eğilimleri arasında belli bir konuma oturtuyordu. Bu serginin ardından Nil Yalter, o dönemin bir çok önemli grup sergisinde videoları başta olmak üzere yeni medya sanatının olanaklarıyla ürettiği yerleştirmeleri, video heykelleri ve disiplinlerarası çalışmalarıyla *eleştirel tavrını* duyurdu.

Galerist'teki Nil Yalter sergisi, sanatçının 1965 sonrası tuvaleri ile erken dönem video çalışmalarını içeriyor. Serginin ana gövdesini ise Yalter'in sanatsal gelişiminde önemli bir yere sahip olan *'Harem' (1979-1980)*, *'Sound of Painting' (2005-2008)* ve *'Lord Byron Meets the Shaman Woman' (2009)* isimli video yerleştirmeleri oluşturuyor. Sanatçı sergisinin isminde de vurguladığı gibi, iki farklı zaman diliminde üretilmiş olan yapıtlarını biraraya getirirken, sadece geçmişteki üretimlerinden yola çıkmıyor. Yalter 1965'lerde gerçekleştirdiği soyut resimlerini, bu resimlerdeki ana değerlerden yola çıkarak yaptığı yeni video eserleriyle birlikte sergileyerek, izleyicileri adeta zaman tüneline bir yolculuğa çıkarıyor. Dün ile bugün, yaşanmışlıklarla güncel olan arasında farklı bir bağ kurmayı hedefleyen bu yaklaşım, Yalter'in sorgulayan sanatçı tavrını ortaya koyan en önemli özelliklerden biri.

Serginin en önemli sürprizlerinden biri ise sanatçının 1979'da ürettiği ve bugüne dek hiç sergilemediği Shaman isimli video çalışmasını ilk kez izleyici karşısına çıkarması. Bu çalışma, Nil Yalter'i Paris'teki eski **Musée de l'Homme** koleksiyonunda yer alan Orta Asya Şaman maskalarıyla yaptığı bir performans sırasında gösteriyor. Şaman kültürü üzerine kapsamlı araştırmalar yapmış olan sanatçının bu çalışması, etnografi müzesi koleksiyonuna girdikten sonra, büyüsel-tinsel özelliklerini kaybeden özgün maskelerin tekrar eski işlevlerine dönüştürülmesini hedefliyor.

Çalışmalarındaki ayrı ve aykırı özellikler Nil Yalter'e sadece *tarihsel* bir sanatçı konumu kazandırmakla sınırlı kalmıyor. Günümüzde de kendisini son derece belirgin olarak gösteren *küresel eşitsizlik ortamında* sanatçı, Galerist'te gösterilen çalışmalarıyla farklı sorunlara gönderme yaparak, izleyicileri aktif olarak düşünmeye davet ediyor.

Sergi küratörü Dr. Necmi Sönmez'in moderatörlüğünde, Nil Yalter ve sanat eleştirmeni ve küratör Derya Yücel'in katılımlarıyla gerçekleştirilecek söyleşi **26 Kasım Cumartesi saat 14.00'te Galerist Tepebaşı'nda.**

Detaylı bilgi ve görseller için;

Cihan Ataş

t. 0212 252 18 96

cihanatas@galerist.com.tr

info@galerist.com.tr

GALERIST